

MALTA

QORTI KOSTITUZZJONALI

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

GIANNINO CARUANA DEMAJO

ONOR. IMHALLEF

NOEL CUSCHIERI

Seduta tas-27 ta' Frar, 2015

Appell Civili Numru. 31/2009/1

Dottor Naged Megally MD

v.

**Id-Divizjoni Regolazzjoni Saħħa Pubblika; ir-Registratur tal-Kumitat
għall-Approvazzjoni tal-iSpeċjalisti; il-Ministru għall-Politika Soċjali; u l-
Avukat Ġenerali**

1. Dan huwa appell tal-attur minn sentenza mogħtija fit-12 ta' April 2013 mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-kompetenza kostituzzjonali tagħha li ċaħdet talba tiegħu biex jingħata rimedju għal dak li huwa jqis bħala ksur tal-jeddijiet tiegħu imħarsa taħt l-artt. 32(ċ) u 36(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta ["il-Kostituzzjoni"] u l-artt. 3, 8(1) u 14 tal-Konvenzjoni għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fondamentali ["il-Konvenzjoni"], meta giet miċħuda t-talba tiegħu sabiex jiġi reġistrat bħala speċjalist tal-ġinekologija u ostetriċja taħt il-Ħames Skeda tal-Att dwar il-Professjonijiet tas-Saħħa [Kap. 464].
2. L-ewwel qorti fissret hekk il-fatti tal-każ u r-raġunijiet li wassluha biex tiċħad it-talbiet tal-attur:

“L-Iment tar-rikorrent hu relatat mal-fatt li giet rifjutata l-applikazzjoni tiegħu sabiex jiġi reġistrat bħala speċjalista tal-Ġinekologija u Ostetriċja. Hu jokkupa l-kariga ta' *Resident Specialist* fid-Dipartiment tal-Ġinekologija u Ostetriċja fl-Isptar *Mater Dei*. Fl-1986 kien instab li qiegħed ibati minn distrofija muskulari li biż-żmien bdiet tmur għall-agħar tant li spiċċatlu l-mobilità f'saqajh u beda jiddependi minn sigġu bir-roti għall-mobilità. Ir-rikorrent isostni li hu l-uniku tabib impjegat f'*Mater Dei* li hu speċjalista fid-*Doppler* u l-*ultrasound 4D*.

“F'dawn il-proċeduri r-rikorrent qiegħed jilmenta minn ksur tad-drittijiet fundamentali tiegħu garantiti bl-artikolu 36(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta, artikolu 3 tal-Konvenzjoni Ewropea, artikolu 32(ċ) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 8(1) tal-Konvenzjoni Ewropea. Fl-añħarnett jinvoka wkoll l-artikolu 14 tal-istess Konvenzjoni.

“Għalhekk talab lil din il-qorti sabiex:

“... .. wara li tagħmel id-dikjarazzjonijiet meħtieġa dwar il-vjolazzjonijiet tad-drittijiet kollha suċċitati jew uħud minnhom, tgħaddi biex toħroġ dawk id-direttivi li jidhruha xierqa, inkluż illi tordna l-ammissjoni tar-rikorrenti fir-Reġistru tal-Ispeċjalisti tal-Ġinekologija u l-Ostetriċja.”

“Il-Ministru għall-Politika Soċjali, l-Avukat Ġenerali u t-Tabib Prinċipali tal-Gvern bħala Kap u għan-nom tad-Divizjoni Regolazzjoni Saħħa Pubblika wiegħbu:-

- “1. M’humieq il-leġittimi kontraditturi.
- “2. Ir-rikorrent ma eżawriex ir-rimedji ordinarji skond l-artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni u 4(2) tal-Kap. 319 peress li kellu r-rimedji ordinarji li jipprovdi l-Att dwar l-Opportunitajiet Indaq (Persuni b’Dizabilità).
- “3. Fir-rigward tat-talbiet *ai termini* tal-Kap. 413, l-azzjoni hi nulla għaliex it-talbiet ma jistgħux jiġu investigati f’dawn il-proċeduri.
- “4. Il-fatt li r-rikorrent għandu grad ta’ *Resident Specialist* mal-Gvern ma jagħtihx dritt li jkun rikonoxxut bħala speċjalista fil-ġinekoloġija u l-ostetriċja, għaliex dawn huma żewġ affarijiet indipendenti minn xulxin li waħda tirrigwarda karriera mal-gvern u l-oħra għandha x’taqsam mal-akkreditazzjoni tal-persuna konċernata bħala speċjalista indipendentement jekk taħdimx mal-gvern.
- “5. Ir-rikorrent naqas milli jgħid taht liema bażi qiegħed jinvoka d-diskriminazzjoni, qatt ma seta’ jagħmel it-*training* u x-xogħol neċessarju sabiex ikun jista’ jikkwalifika sabiex jtnizzel bħala speċjalista fir-Reġistru. Ir-rikorrent kien aġevolat sabiex jagħmel xogħol ta’ *ultrasound* biss, li wara kollox hi materja waħda fil-qasam tal-ġinekoloġija u l-ostetriċja, minħabba li qatt ma jista’ jagħmel taħriġ u xogħol neċessarju sabiex jikkwalifika bħala speċjalista.

“Min-naħa tiegħu ir-Reġistratur tal-Kumitat għall-Approvazzjoni tal-Ispeċjalisti wiegħeb:

- “1. M’huwiegħ il-leġittimu kontradittur.
- “2. Ma kien hemm l-ebda diskriminazzjoni fl-ipproċessar tal-applikazzjoni.
- “3. Jidher li r-rikorrent qiegħed jipprova jieħu vantaġġ mhux mistgħoqq mill-kundizzjoni tiegħu.
- “4. M’huwiegħ rilevanti li minħabba r-rifjut tal-applikazzjoni ser ikun l-uniku mediku f’livell ta’ *Senior Registrar* li mhux speċjalista. Hu ngħata din il-kariga mid-Dipartiment tas-Saħħa għaliex gawda mill-artikolu 7 tal-Att dwar Opportunitajiet Indaq.
- “5. Ir-rifjut tal-applikazzjoni ma jstax jissarraf bħala trattament degradanti.
- “6. L-esponent ma jstax jitqies li kiser id-dritt tar-rikorrent għall-ħajja privata.
- “7. Ma saret l-ebda diskriminazzjoni kontra r-rikorrent. Wieħed irid japprezza li l-obbligi tal-kumitat huma onerużi u serji, tant illi l-akkreditazzjoni ta’ speċjalista mill-kumitat tfisser li professjonist

mediku li jiġi rikonoxxut b'dan it-titolu għandu jiġi rikonoxxut b'halo tali mill-Istat Membri kollha tal-Unjoni Ewropea.

- “8. Ir-rikorrent għandu biss ċertifikat ta' attendenza fil-qasam tal-*ultrasound* fis-settur tal-ġinekoloġija u ostetricja. Għalhekk m'għandux kwalifiki sabiex jitqies li hu speċjalist.

“Il-qorti semgħet il-provi, rat l-atti li jinkludu n-noti ta' sottomissjonijiet li pprezentaw il-partijiet.

“Il-qorti tibda biex tosserva li:

- “1) L-artikolu 36(1) tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 3 tal-Konvenzjoni Ewropeja jipprojbixxu li persuna tiġi soġġetta għal trattament inuman u degradanti.
- “2) L-artikolu 8(1) tal-Konvenzjoni jipproteġi, fost oħrajn, id-dritt fundamentali għar-rispett tal-ħajja privata.
- “3) L-artikolu 14 tal-Konvenzjoni jipprojbixxi d-diskriminazzjoni.
- “4) L-artikolu 32 tal-Kostituzzjoni m'huwiex provvediment li a bażi tiegħu tista' ssir kawża ta' din ix-xorta. Tant hu hekk li l-artikolu 46 jagħti rimedju fil-każ ta' ksur li persuna tallega li xi waħda mid-disposizzjonijiet tal-artikoli 33 sa 45 “tkun ġiet, tkun qed tiġi jew tkun x'aktarx ser tiġi miksura dwarha”.

“Permezz tal-Att XII tal-2003 (Att dwar il-Professjoniet tas- Saħħa, Kap. 464) li daħal fis-seħħ fil-21 ta' Novembru 2003, f'Malta ġie introdott *Specialist Register*. Sabiex tabib jiġi reġistrat f'dan ir-reġistru irid jipprezenta applikazzjoni li tiġi evalwata minn Kumitat għall-Approvazzjoni tal-Ispeċjalisti, imwaqqaf bis-saħħa tal-artikolu 30 tal-Kap. 464. Jirriżulta li kull darba li r-rikorrent applika sabiex ismu jitniżżel fir-reġistru, l-applikazzjoni ġiet rifjutata. Fil-ħames skeda tal-Att hemm elenkati l-ispeċjalitajiet li dwarhom il-Kumitat għall-Approvazzjoni dwar Speċjalisti għal tobba jrid joħroġ ċertifikati ta' temm ta' taħriġ speċjalista. Dawn jinkludu l-ostetricja u l-ġinekoloġija.

“Fil-5 ta' Mejju 2009 ingħatat deċiżjoni mill-Kumitat tal-Appell dwar appell li għamel ir-rikorrent fil-21 ta' Frar 2009 minn deċiżjoni tal-Kumitat tas-6 ta' Frar 2009 li biha ġiet rifjutata l-applikazzjoni tiegħu sabiex jiġi reġistrat fir-reġistru tal-ispeċjalisti. Fid-deċiżjoni tal-Kumitat tal-Appell jingħad:-

“Decides that despite appellant's vast experience in carrying out ultrasound examinations he lacks training and experience in the full breadth of Obstetrics & Gynaecology and is not eligible to qualify under the above-mentioned grandfathering clause.

“Dismisses the appeal and affirms the decision of the SAC”

“Ġranet wara din id-deċiżjoni r-rikorrent ipprezenta dawn il-proċeduri. Mir-rikors promotur il-qorti tifhem li l-ilment tar-rikorrent hu fir-rigward tad-deċiżjoni tal-Kumitat għall-Approvazzjoni tal-Ispeċjalisti kif konfermata mill-Kumitat tal-Appelli. Tant hu hekk li fil-premessi jilmenta li:-

“Illi kien evidenti matul il-proċess kollu illi r-rifjut tal-applikazzjoni tar-rikorrenti kien marbut mad-diżabilità tiegħu.”

“Il-qorti fehmet li l-oġġezzjoni li r-rikorrent jingħata ċertifikat mill-kumitat hu minħabba l-fatt li m'għandux it-taħriġ u kwalifiki meħtieġa fil-qasam kollu tal-ostetriċja u ġinekoloġija. Ir-rikorrent jagħmel xogħol ta' *foetal ultrasonography*. F'dan ir-rigward il-qorti tagħmel ukoll riferenza għax-xiehda tal-Professor Stephen Fava, *chairman* tal-Kkmitat, li xehed fis-seduta tat-3 ta' April 2012.

“B'riferenza għall-ewwel eċċezzjoni tal-Ministru għall-Politika Soċjali, l-Avukat Ġenerali u t-Tabib Prinċipali tal-Gvern bħala Kap u għan-nom tad-Divizjoni Regolazzjoni Saħħa Pubblika, jirriżulta li dawn ma ħadu l-ebda deċiżjoni fil-konfront tar-rikorrent. Għalhekk m'humieq il-leġittimi kontraditturi u ser jiġu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju. Ġaladarba ser tintlaqa' din l-eċċezzjoni m'hemmx għalfejn li l-qorti tistħarreg it-tieni eċċezzjoni li taw dawn l-intimati. F'kull każ il-qorti ma tarax x'rimedji oħra r-rikorrent seta' jirrikorri għalihom wara li kellu t-talba tiegħu miċħuda għal iktar minn darba.

“L-intimat li fadal ukoll isostni li m'huwiew leġittimu kontradittur. Il-qorti ma taqbilx ġaladarba l-ilment tar-rikorrent hu bażat fuq id-deċiżjoni tal-kumitat li rrifjuta li jagħtih ċertifikat bħala parti mill-proċess li jwassal sabieq ismu jitnizzel fir-Regjistru tal-Ispeċjalisti.

“Mill-Kap. 464 jidher li l-ligi lokali ma tipprovdux għall-possibilità li tabib jiġi registrat bħala speċjalista f'*subspeciality*, li jfisser li ma jeżistix registru ta' *subspecialities*. Ir-rikorrent għamel riferenza għat-tabib Dr Raymond Galea u spjega li dan ingħata trattament aħjar minnu għalix ismu mnizzel fir-regjistru tal-ispeċjalisti tal-ostetriċja u ġinekoloġija minkejja li hu jipprattika f'*subspeciality*. Dr Galea xehed li meta Malta saret membru tal-Unjoni Ewropeja kien diġà jikkupa l-kariga ta' konsulent. Spjega wkoll li kien ukoll okkupa l-kariga ta' registratur anzjan. Il-qorti ma taqbilx mal-argument tar-rikorrent. Il-fatt li tabib registrat fir-regjistru qiegħed jaħdem f'qasam partikolari ma jfissirx li b'daqshekk ingħata xi trattament differenti mir-rikorrent. L-importanti hu li t-tabib għandu t-taħriġ u l-kwalifiki li jaħdem fil-firxa kollha tal-qasam tal-ostetriċja u ġinekoloġija. M'hemmx prova li t-tabib Galea ma għandux kwalifiki u taħriġ fil-qasam kollu, u anzi l-provi juru mod ieħor. Min-naħa l-oħra r-rikorrent ippremetta li:-

“Illi fl-1998 huwa beda jaħdem fid-Dipartiment tal-Ostetriċja u l-Ġinekoloġija; Illi minkejja id-diżabilità tiegħu, huwa ssokta fl-istudji tiegħu u sar speċjalista fil-qasam tal-*ultrasound* fis-settur tal-ostetriċja u l-ġinekoloġija. Illi r-rikorrenti għandu ċertifikat ta' kompetenza mill-*Foetal Medicine Foundation* u huwa membru attiv ta' din l-organizzazzjoni rinomata mad-dinja kollha. Illi r-rikorrenti huwa l-uniku duttur fil-medicina impjegat mal-Isptar *Mater Dei* li hu speċjalista fid-*Doppler* u l-*ultrasound 4D*.”

“Fi kliemu stess qiegħed jikkonferma dak li xehdu t-Tabib Dr Raymond Busuttil u l-Professor Stephen Fava. It-Tabib Busuttil xehed li qabel joħroġ ċertifikat il-kumitat irid ikun sodisfatt li “l-applikant verament ikun ħadem *in the full breadth of the speciality*”. Dan jinkludi operazzjonijiet.

It-taħriġ li għandu r-rikorrent ma jasalx s'hemmhekk. Għalhekk il-qorti hi tal-fehma li d-deċiżjoni tal-kumitat m'għandha x'taqsam xejn mad-dizabilità li jsofri minnha. Lanqas mhu eskluż li kieku r-rikorrent kien leħaq għamel it-taħriġ u ġab il-kwalifiki fil-firxa kollha tal-qasam in eżami kien jingħata ċ-ċertifikat mill-kumitat, irrispettivament mill-fatt jekk għandu dizabilità.

“Wiehed jista' jargumenta li tabib li jkollu taħriġ f'*subspeciality* tal-ostetriċja u ġinekoloġija għandu jkollu l-opportunità li jirreġistra bħala speċjalista f'dik is-*subspeciality*. Però n-norma hi li speċjalista f'dan il-qasam jista' jithajjar ikompli jispeċjalizza f'qasam partikolari tal-ostetriċja u ġinekoloġija. Fil-fatt fl-Ingilterra jidher li hemm il-possibilità li speċjalisti reġistrati fir-reġistru jagħmlu talba sabiex fir-reġistru jiġu reġistrati wkoll li huma speċjalisti f'*subspeciality* li tkun approvata mill-*General Medical Council*. Hekk per eżempju jidher li jeżistu *sub-specialities* ta' *Maternal and Foetal Medicine*. Però l-ligi Maltija ma tidherx li tagħti din l-opportunità.

“Hu evidenti li l-kumitat ma jistax jiċċertifika li r-rikorrent għandu taħriġ u kwalifiki fil-qasam wiesa' tal-ostetriċja u ġinekoloġija, meta m'għandux. F'dan il-kuntest il-qorti tagħmel riferenza għax-xieħda tal-Professor Mark Brincat tat-13 ta' Jannar 2010 fejn hemm deskritt kif ir-rikorrent kien beda jaħdem fil-qasam tal-*ultrasonography* wara li kien hu li ħajru biex jadhem f'dan il-qasam minħabba li l-problemi ta' saħħa li kellu ma kinux jippermettulu li jagħmel it-taħriġ kollu f'dan il-qasam. Sfortunatament sa dak iż-żmien ir-rikorrent kien għadu fl-istadju ta' taħriġ fl-ostetriċja u ġinekoloġija.

“Hu minnu li d-dizabilità li jbati minnha r-rikorrent hi tali li ma tagħmilix possibbli għalih li jagħmel it-taħriġ meħtieġ fil-firxa kollha tal-ispeċjalizzazzjoni in kwistjoni. Però b'daqshekk ma jfissirx li l-kumitat għandu jagħti ċertifikat lir-rikorrent li temm it-taħriġ ta' speċjalista. Jekk kellu jagħmel hekk ikun qed jagħmel att ta' irresponsabbiltà għaliex tali ċertifikat ma' jkunx qiegħed jirrifletti l-verità. Ir-raġuni għalfejn kien hemm ir-rifjut min-naħa tal-kumitat mhux għaliex ir-rikorrent għandu dizabilità iżda għaliex sfortunatament ma temmx it-taħriġ meħtieġ sabiex ikun jista' jiġi reġistrat fir-Reġistru tal-Ispeċjalisti għall-Ostetriċja u Ġinekoloġija. Għalkemm hu wkoll id-dmir tal-leġislatur li jilleġisla u jekk hemm bżonn jipprovi għal sitwazzjonijiet bħal dik li sfortunatament sab ruħu fiha r-rikorrent, wiehed irid jiftakar li l-ligi hi mibnija madwar il-liġijiet tal-Unjoni Ewropea u qegħdin fil-kamp tas-saħħa fejn hemm l-interess tal-pubbliku wkoll li jrid jiġi kkunsidrat.

“Għalhekk l-ilment tar-rikorrent li r-rifjut tal-applikazzjoni tiegħu mill-kumitat wasslet għall-ksur tad-drittijiet fundamentali li jissemmew hawn fuq ma treġix.

“*Inoltre*, il-fatt li r-rikorrent ingħata kariga ta' *resident specialist* fl-Isptar *Mater Dei* ma jfissirx li għandu jiġi reġistrat fir-reġistru bħala speċjalist fl-ostetriċja u ġinekoloġija. Il-kumitat hu indipendenti mill-awtoritajiet tad-Dipartiment tas-Saħħa, u l-ħruġ ta' ċertifikat minnu ma jiddependix mill-kariga li t-tabib jokkupa mad-Dipartiment tas-Saħħa. Kariga li r-rikorrent jidher li ngħata mid-Dipartiment a bażi tal-provvediment

magħruf bħala *l-accommodation clause* fl-Att dwar l-Opportunitajiet Indaq (ara artikolu 7 - Kap. 413).

“Ir-rikorrent għamel riferenza għall-kriterju tal-*grandfathering* li nsibu fl-artikolu 53(2) u (3) tal-Kap. 464. M’huwiex il-kompitu ta’ din il-qorti f’każ li jittratta dwar allegat ksur ta’ drittijiet fundamentali li tikkunsidra jekk huwiex korrett l-apprezzament li għamel il-kumitat dwar jekk ir-rikorrent kienx ipprattika bħala speċjalist qabel li fl-2003 dahlet fis-seħħ il-liġi. Għal dak li jirrigwarda s-subinċiz (3) li rriżulta hu li meta dahlet fis-seħħ il-liġi ma kellux il-kariga ta’ konsulent jew registratur anzjan. Lanqas mhu l-kompitu ta’ din il-qorti li tistħarreg jekk ir-rikorrent kellux jingħata promozzjoni.

“Għal dak li jikkonċerna l-ilment tar-rikorrent li l-mod kif qiegħed jiġi trattat hemm ksur tal-provvedimenti tal-Att dwar l-Opportunitajiet Indaq, din m’hi jx materja li għandha tiġi trattata f’kawża ta’ din ix-xorta. Għalhekk il-qorti taqbel li f’dan il-każ ir-rikorrent għandu rimedji ordinarji li jista’ jirrikorri għalihom.

“Għal dawn il-motivi l-qorti qiegħda tiddeċiedi r-rikors billi:-

- “1. tilqa’ d-difiża tal-intimati Ministru għall-Politika Soċjali, l-Avukat Ġenerali u t-Tabib Prinċipali tal-Gvern bħala Kap u għan-nom tad-Divizjoni Regolazzjoni Saħħa Pubblika li m’huwiex legittimi kontraditturi u tilliberahom mill-osservanza tal-ġudizzju; spejjeż a karigu tar-rikorrent;
- “2. tiċhad id-difiża tal-intimat l-ieħor li m’huwiex legittimu kontradittur, bl-ispejjeż tagħha kontra tiegħu;
- “3. tilqa’ l-kumplament tad-difiża tal-intimat fil-meritu u tiċhad it-talba tar-rikorrenti.

“Salv għal dak li ngħad hawn fuq spejjeż huma a karigu tar-rikorrent.”

3. L-attur appella minn din is-sentenza b’rikors tas-26 ta’ April 2013 li għalih it-Tabib Ewlieni tal-Gvern, il-Ministru għall-Familja u Solidarjetà Soċjali u l-Avukat Ġenerali wieġbu fit-28 ta’ Novembru 2013 u r-Registratur għall-Approvazzjoni dwar Speċjalisti [“ir-Registratur”] wieġeb fit-22 ta’ Mejju 2014.
4. L-aggravju tal-attur jidher illi huwa msejjes fuq erba’ argumenti: i. illi ma tqiegħedx fuq ir-registru tal-ispeċjalisti taħt il-Flames Skeda tal-Kap. 464 [“ir-Registru”] minħabba l-kundizzjoni ta’ saħħtu, u għalhekk garrab

trattament degradanti u diskriminatorju; ii. illi l-fatt li tqies kwalifikat biżżejjed biex ikollu grad ta' speċjalista fis-servizz ċivili għandu jfisser illi huwa wkoll kwalifikat biżżejjed biex jitqiegħed fuq ir-reġistru tal-ispeċjalisti; iii. illi jekk ma setax jitqiegħed fuq il-lista tal-ispeċjalisti fil-ġinekoloġija u l-ostetriċja kellu għallinqas jitqiegħed fuq il-lista ta' sub-speċjalità ta' *ultrasonography*; u iv. Il-fatt illi ma tqiegħedx fuq dak ir-reġistru qiegħed iċaħħdu mill-jedd għat-tgawdija tal-ħajja privata u tal-familja. Barra minn dawn l-aggravji fil-meritu, l-attur qiegħed igħid ukoll illi ma kellhomx jinħelsu mill-ħarsien tal-ġudizzju l-konvenuti l-oħra barra r-Registratur.

5. Nibdew b'dan l-aħħar aggravju illi, għalkemm tressaq l-aħħar wieħed, huwa essenzjalment aggravju preliminari.
6. Il-konvenut fil-kawża tallum huwa l-Gvern ta' Malta. Il-kwistjoni għalhekk ma hijiex daqstant min huwa l-konvenut daqskemm min jidher għalih. Din il-materja hija regolata bl-art. 181B tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili :

“**181B.** (1) Il-Gvern għandu jkun rappreżentat fl-atti u fl-azzjonijiet ġudizzjarji mill-kap tad-dipartiment tal-gvern li jkun inkarigat fil-materja in kwistjoni:”

7. L-ilment ewlieni tal-attur li wasslu biex jiftaħ din il-kawża huwa illi ma tqiegħedx fir-Registru. Persuna titqiegħed fuq dak ir-Registru bis-saħħa ta' ċertifikat maħruġ mill-Kumitat għall-Approvazzjoni dwar Speċjalisti [“il-Kumitat”] maħtur taħt l-art. 30 tal-Kap. 464. L-art. 30(6)(a)(i) igħid illi fost is-setgħat tal-Kumitat hemm dak:

“li joħroġ ċertifikati ... .. li persuna tkun spiċċat it-taħriġ speċjalista fl-ispeċjalitajiet elenkati fit-taqsima rilevanti tal-Flames Skeda, meta jitwettqu l-kriterji rakkomandati mill-assoċjazzjonijiet professjonali rilevanti ... ..”

8. Il-Kumitat iwettaq id-dmirijiet u s-setgħat tiegħu fil-qasam tas-saħħa, li jaqa' taħt dipartiment li l-kap tiegħu huwa t-Tabib Ewlieni tal-Gvern. Huwa minnu illi l-Kumitat huwa wieħed statutorju b'setgħat ġejjin direttament mil-liġi u huwa indipendenti, fit-twettiq tad-dmirijiet u s-setgħat tiegħu, mill-kap tad-dipartiment li taħtu jaqa'; madankollu, il-liġi tgħid illi fil-kawżi jidher għall-gvern “il-kap tad-dipartiment tal-gvern li jkun inkarigat fil-materja in kwistjoni”. Il-kap tad-dipartiment inkarigat fil-materja huwa t-Tabib Ewlieni tal-Gvern mhux ir-Registratur tal-Kumitat. Għalhekk il-kawża tallum kellha ssir kontra l-Gvern ta' Malta fil-persuna tat-Tabib Ewlieni u mhux tal-konvenuti l-oħra. Dan ifisser illi l-aggravju, safejn igħid illi t-Tabib Ewlieni tal-Gvern ma kellux jinheles mill-ħarsien tal-ġudizzju, huwa tajjeb u għandu jintlaqa'. Ma sar ebda appell inċidentali mir-Registratur u għalhekk ma huwiex meħtieġ illi l-qorti tqis ukoll jekk kellux, minflok, jinheles mill-ħarsien tal-ġudizzju l-istess Registratur.

9. Ngħaddu issa biex inqisu l-aggravju fil-meritu.

10. L-ewwel argument tal-attur huwa illi r-raġuni għala ma tqighedx fuq ir-Registru hija l-kundizzjoni ta' saħħtu. Fisser dan l-argument hekk:

“... .. kienet proprju l-kundizzjoni medika tal-esponenti li wasslet sabiex hu jkun eskluż mir-Registru tal-Ispeċjalisti. Huwa minnu li, bi twegiba għal dan, l-intimati jeccepixxu *inter alia* li r-raġuni effettiva kienet in-nuqqas ta' esperjenza fil-fergħa wiesgħa tal-ġinekologija u

ostetriċja, però la l-intimati u, ingustament fil-fehma tal-esponenti, lanqas l-ewwel onorabbli qorti ma staqsew għalfejn l-esponenti – li huwa wieħed mill-aktar persuni dedikati għas-sugġett li fih huwa speċjalizzat – jonqos imbagħad fil-kamp tal-esperjenza f'dan is-sugġett. Ir-risposta hija waħda u hija ċara. L-esponenti ma setax ikompli jstendi l-esperjenza tiegħu fis-settur proprju in vista tal-kundizzjoni medika tiegħu li ma tħallix jopera jew joqgħod fuq saqajh għal żmien twil. Huwa proprju għalhekk li l-esponenti jgħid li ma għandux ikun aċċettat bħala argument is-sottomissjoni tal-intimati li l-esponenti naqas milli jkollu esperjenza, ngħidu aħna, fl-aspett kiruġiku tas-sugġett – billi jwelled ommijiet f'sitwazzjonijiet ta' ċesarja – proprju għaliex l-esponenti ma setax ikollu din l-esperjenza, mhux għax ma riedx jew għax naqas f'dan imma proprju għaliex ma setax jagħmel dan minħabba l-kundizzjoni medika tiegħu.”

11. Dan l-argument huwa għalkollox ħażin. Jekk biex tingħata l-kwalifika ta' speċjalist trid ikollok mill-inqas minimu oġġettiv ta' taħriġ u esperjenza u ma għandekx dak il-minimu, mela ma tistax titqies bħala speċjalist, kienet x'kienet ir-raġuni għala ma għandekx jew ma stajtx tikseb dak it-taħriġ u dik l-esperjenza. Ir-raġuni għala l-attur ma ġiex reġistrat bħala speċjalist hija n-nuqqas ta' kwalifika oġġettiva u mhux il-kundizzjoni ta' saħħtu. Essenzjalment, l-argument tal-attur ma huwiex illi saret diskriminazzjoni kontra tiegħu minħabba l-kundizzjoni ta' saħħtu iżda illi ma ngħatax il-privileġġ illi, minħabba l-kundizzjoni ta' saħħtu, jiġi reġistrat bħala speċjalist bla ma għandu l-esperjenza meħtieġa. Iżda dak li trid il-liġi huwa illi ma ssirx diskriminazzjoni bejn nies li huma fl-istess “*relevantly similar situation*”¹ u sakemm ma jurix illi kien hemm ħaddieħor fl-istess sitwazzjoni tiegħu, *i.e.* mingħajr it-taħriġ u l-esperjenza meħtieġa, li ġie reġistrat bħala speċjalist, l-attur ma jistax jilmenta minn diskriminazzjoni.

---

¹ Spadea u Scalabrino v. l-Italja, Q.E.D.B. 12868/1987, 28 ta' Settembru 1995.

12. Huwa minnu illi kienet il-kundizzjoni ta' saħħtu li żammet lill-attur milli jikseb l-esperjenza meħtieġa, iżda l-fatt jibqa' li ma għandux dik l-esperjenza. Ukoll li kieku kien il-konvenut li jaħti għal dik il-kundizzjoni – li ċertament ma huwiex il-każ – l-attur xorta ma kienx ikun jista' jippretendi li jingħata kwalifika li ma għandux; l-aktar li kien ikun jista' jippretendi huwa d-danni talli, bi ħtija ta' ħaddieħor, tilef opportunità. Aktar u aktar fil-każ tallum, fejn il-fatt oġġettiv tan-nuqqas ta' esperjenza huwa minħabba raġuni daqstantieħor oġġettiva li għaliha ma jaħti ħadd, ma jistax l-attur jippretendi li jingħata kwalifika li ma għandux jew jilmenta li, minħabba f'hekk, garrab diskriminazzjoni u trattament inuman u degradanti.
13. Argument ieħor tal-attur huwa illi jekk ingħata l-grad ta' speċjalista fis-servizz ċivili, mela għandu wkoll jiġi reġistrat taħt il-Ħames Skeda tal-Kap. 464. Kompla fisser dan l-argument hekk:

“... ..fir-rigward tal-klassifika taċ-ċivil, il-fatt li l-esponenti għandu diżabbiltà fiżika kienet ittieħdet in konsiderazzjoni fil-kors tal-applikazzjoni tiegħu għall-ammisjoni fir-reġistru tal-ispeċjalisti u din il-kunsiderazzjoni wasslet proprju sabiex l-esponenti jiġi inkluz f'dan ir-reġistru. Huwa ċar li l-istess ma sarx fir-rigward tar-reġistru indikat taħt l-iSkeda 5 tal-liġi u kien proprju għalhekk ... .. li rriżultat id-diskrepanza anomala bejn l-inkluzjoni tal-esponenti fir-reġistru taċ-ċivil bħala speċjalist u l-eskluzjoni tiegħu mir-reġistru mediku taħt l-iSkeda 5. ... ..

“... .. kieku kien minnu li l-għoti lill-esponenti ta' grad speċjalista kien jinkorpora ċertu riskju, ċertament li l-awtoritajiet kompetenti kienu jaslu sabiex jiċċdu l-introduzzjoni tal-esponenti fii-kariga ta' speċjalista anke mill-aspett tal-kariga ċivili. Fil-fatt, baqgħet qatt ma ngħatat spjegazzjoni plawsibbli ta' x'wassal fil-konkret sabiex l-esponenti jiġi inkluz fir-reġistru *ai fini* ta' kariga ċivili imma eskluż mir-reġistru taħt l-iSkeda 5. Kif ingħad, ċertament li ma jistax ikun li tali esklużjoni hija riżultat ta' nuqqas ta' esperjenza tal-esponenti u dan għaliex, kieku kien dan il-każ, l-esponenti lanqas ma kien jiġi inkluz fir-reġistru *ai fini* tal-

kariga tiegħu maċ-ċivil. La jirriżulta allura li għall-klassifika fiċ-ċivil l-esponenti kien ġie ammess u promoss għal *resident specialist*, il-kumitat *ad hoc* responsabbli għall-ammissioni fir-registru tal-ispeċjalisti, meta rinfaccjat bl-applikazzjoni tal-istess esponenti ma jistax validament jargumenta li ma nħassx illi għandu jikkunsidrah bħala tali għax “inkella kienu sejrin jesponu lilhom infushom”. Kieku dan kien minnu tali preokkupazzjoni kellha twassal ukoll sabiex l-esponenti jiġi eskluż minn tali kariga *ai fini* tal-klassifika fiċ-ċivil. Huwa minnu kwindi li l-għażla li l-esponenti jiġi inkluż fil-klassifika taċ-ċivil bħala speċjalista imma mhux fir-registru uffiċjali taħt l-iSkeda kienet waħda għal kollox arbitrarja u bażata fuq kunsiderazzjonijiet għal kollox soġġettivi. Huwa għalhekk ukoll li l-esponenti jilmenta li huwa ġie trattat b’mod differenti, ossija b’mod ingust, u dana meta paragonat ma persuni oħra f’sitwazzjoni analoga u in konsiderazzjoni biss tad-diżabilità illi huwa jsofri minnha.”

14. Il-fatt illi l-attur jista’ jitqies bħala speċjalist għall-għanijiet tas-servizz ċivili ma jfissirx illi għandu hekk jitqies ukoll għall-għanijiet tar-registrazzjoni taħt il-Flames Skeda tal-Kap. 464 għax il-kriterji mhux bilfors huma l-istess. Ir-registrazzjoni taħt il-Flames Skeda hija maħsuba fl-interess tal-pazjent u tas-servizz u mhux tal-ispeċjalist, u l-Kumitat kien ikun ħati ta’ att ta’ irresponsabilità jekk jirregistra bħala speċjalist min għal xi raġuni, tkun xi tkun, ma jikkwalifikax għal dik ir-registrazzjoni. L-argument tal-attur se *mai* aktar jitfa’ dubju fuq kemm kellu jingħata l-grad fis-servizz ċivili milli fuq jekk kienx sew li ma ġiex registrat taħt il-Flames Skeda.

15. It-tielet argument tal-attur huwa illi, jekk ma jistax jiġi registrat taħt l-ispeċjalità tal-ġinekoloġija u ostetricja, kellu għallinqas jiġi registrat f’sub-speċjalità oħra li għaliha jikkwalifika. Kompla jfisser dan l-argument hekk:

“Illi f’dan ir-rigward ukoll jeħtieġ li jiġi sollevat u trattat ukoll il-punt tas-*sub-specialization*. L-esponenti spjega, u huwa fil-fatt pubblikament

magħruf, li hija prassi normali illi *general practitioner* jirreferi klijent lil speċjalista. Għaldaqstant huwa normali li speċjalista jirreferi każijiet lil speċjalista li huwa fil-kategorija ta *sub-speciality*. Għal dan il-għan ġew esebiti diversi dokumenti ... .. fejn speċjalisti, b'mod partikolari l-Prof. Mark Brincat, irreferew pazjenti lill-esponenti. ... .. Għaldaqstant huwa fatt illi teżisti din *is-sub-speciality* fil-kamp tal-ostetriċja u l-ġinekologija filwaqt li mill-provi kollha sottomessi għandu jirriżulta bl-aktar mod ċar li l-esponenti huwa fil-fatt speċjalista b'mod partikolari f'din *is-sub-specialization*."

16. Kif għa' ngħad fuq, l-ispeċjalizzazzjonijiet u r-registrazzjoni u r-regolamentazzjoni tagħhom huma maħsuba fl-interess tal-pazjent u tas-servizz aktar milli fl-interess tal-ispeċjalista. Il-Flames Skeda taħseb fl-ispeċjalità tal-ġinekologija u l-ostetriċja iżda mhux għal sub-speċjalità f'dak il-qasam. Jekk ma nħassitx il-ħtieġa, fl-interess tas-servizz tas-saħħa, illi jinholqu sub-speċjalitajiet fil-qasam tal-ġinekologija u l-ostetriċja, ma jistax l-attur jippretendi illi dawk is-sub-speċjalitajiet jinholqu fl-interess tiegħu. Il-fatt illi f'pajjiż ieħor inħasset dik il-ħtieġa ma jfissirx illi għandha tinħass hawn ukoll. U lanqas ma jista' l-attur jippretendi, għax għandu tagħrif, esperjenza u sħarriġ f'qasam partikolari tal-ġinekologija u l-ostetriċja, jitqies speċjalist b'tagħrif, esperjenza u sħarriġ fuq il-firxa kollha wisq usa' tal-ġinekologija u l-ostetriċja.
17. L-analogija li jagħmel l-attur mas-servizz militari fl-Isvizzera – fejn il-Qorti Ewropea² sabet illi għandu jkun hemm alternattiva f'oqsma tas-servizz militari biex min ma jistax, għal raġunijiet ta' saħħa, iwettaq l-obbligu tas-servizz fil-qasam regolari jkun jista' jagħti s-servizz f'oqsma

² Glor v. l-Isvizzera, Q.E.D.B. 30 ta' April 2009, rik. 13444/2004.

oħra kompatibbli mal-istat ta' saħħtu flok ikollu jħallas taxxa biex jinħeles minn dak l-obbligu – ma tgħoddx għax is-servizz militari fl-Isvizzera huwa obbligu fuq iċ-ċittadini waqt illi ma hemmx obbligu fuq l-attur li jidħol fil-professjoni li għażel.

18. L-aħħar ilment tal-attur huwa illi n-nuqqas ta' reġistrazzjoni qiegħed iċaħħdu mit-tgawdija tal-jedd għall-ħajja privata u tal-familja. L-argument tiegħu qiegħed jinġieb hawn *verbatim*:

“Nixtieq nispjega xi ħaġa fuq l-*EU list*. L-*EU list* tfisser li jkollok *freedom of movement*; infatti *my wife* taħdem f'Luxembourg fit-*translation with my three children*. *I can't so there to settle with my family* għax hemm ma nistax naħdem: dik wahda. It-tieni, *in EU registration* tgħodd għal Malta wkoll għal *privately* fis-sens *if I see a patient privately and go to a health insurance* biex iħallasha, jekk ma nkunx fil-lista iġħidulek dak mhux speċjalista, ma nistgħux inħallsuk. *I became hostage of the department*, ma nistax nirreżenja, *for example* u lanqas nista' naħdem privat. Anzi, tista' waħda mill-klijenti tiegħi takkużani li jiena m'inx *specialist* u għamiltilha *ultrasound privately*, tiġi tgħidli dak għamilli *ultrasound* privat – speċjalista u mhux imnizzel fir-reġistru tal-ispeċjalisti: dik *to show the regulation of our department, specialist in hospital, but not outside hospital*.”

“... .. Huwa ċar li l-aġir lamentat mill-esponenti qed iwassal ukoll għall-fatt li l-esponenti qed jiġi mċaħħad ukoll mill-possibilità li jingħaqad mal-familja tiegħu u kwindi li jkollu u jgawdi ħajja familjari kif tutelata kemm mill-Kostituzzjoni u kif ukoll mill-Konvenzjoni. Effettivament, sakemm jiġi rettifikat dak lamentat mill-esponenti permezz tal-inklużjoni tiegħu fir-reġistru skond il-liġi jew permezz ta' rimedju ieħor opportun, l-esponenti ser jibqa' – kif deskritt minnu stess – ostaġġ tad-dipartiment għaliex la jista' jitlaq minn hemmhekk però lanqas ma jista' bl-ebda mod itejjeb il-posizzjoni tiegħu.”

19. Il-fatt illi l-attur jista' jaħdem fl-isptar iżda mhux privatament hawn Malta fil-qasam magħżul minnu tammonta għal interferenza mill-iStat fil-ħajja privata iżda dik l-interferenza hi għal għan leġittimu, u hi proporzjonali mal-għan persegwit u meħtieġa f'soċjeta` demokratika għal protezzjoni tas-saħħa u tad-drittijiet ta' ħaddieħor. Dwar l-ilment illi ma jistax

jingħaqad mal-familja tiegħu barra minn Malta l-qorti tosserva illi r-registrazzjoni bħala speċjalista la tingħata biex dak li jkun igawdi *freedom of movement* u lanqas ma hija meħtieġa biex titgawda *freedom of movement*, bħallikieku huma biss l-ispeċjalisti registrati li jgawdu minn dak id-dritt. Jekk ma huwiex jitħalla jidħol u jaħdem fil-Lussemburgu għax ma huwiex registrat bħala speċjalista hija ħaġa li jista' jaraha mal-awtoritajiet tal-Lussemburgu, iżda ċertament ma jistax jippretendi li jiġi registrat bħala speċjalista, meta ma jissodisfax il-kriterji għalhekk, biex jikseb id-dritt li jmur jaħdem il-Lussemburgu.

20. Dan l-aggravju wkoll huwa għalhekk miċħud.

21. Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti tirrifirma s-sentenza appellata billi tħassarha fejn ħelset lit-Tabib Ewlieni tal-Gvern mill-ħarsien tal-ġudizzju u ikkundannat lill-attur iħallas l-ispejjeż relattivi, u tiċħad l-eċċezzjoni relattiva tat-Tabib Ewlieni tal-Gvern, bl-ispejjeż kontra tiegħu; għall-bqija tikkonferma s-sentenza appellata u tiċħad it-talbiet tal-attur. It-Tabib Ewlieni tal-Gvern iħallas l-ispejjeż relattivi għall-eċċezzjoni tiegħu ta' nuqqas ta' legittimazzjoni passiva; l-ispejjeż l-oħra tal-appell iħallashom l-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----